

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

2018-06-26 Nr.NV-1639

Vilnius

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ
ĮSTATYMO NR. VIII-1185 20, 201, 65, 78 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, 1 IR 2 PRIEDŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP NR. TAP-18-957, TAP-18-956, TAIS NR.: 18-2680(2), 18-2681(2))
(toliau – įstatymo projektas)

Skubos tvarka įvertinę įstatymo projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame pastabas ir pasiūlymus:

1. Įstatymo projekto 4 straipsniu keičiamo Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 78 straipsnio (toliau – Įstatymo 78 straipsnis) 2 dalyje nurodoma, kad teisių subjektai turi teisę kreiptis į Lietuvos radijo ir televizijos komisiją su prašymu taikyti privalomus nurodymus tarpininkams; Įstatymo 78 straipsnio 6 dalyje siūloma nustatyti, kad Lietuvos radijo ir televizijos komisijos sprendimą taikyti privalomus nurodymus interneto prieigos paslaugų teikėjams turi sankcionuoti Vilniaus apygardos administracinis teismas. Tačiau Įstatymo 78 straipsnio 4 dalyje kalbama tik apie Lietuvos radijo ir televizijos komisijos teisę duoti privalomus nurodymus panaikinti galimybę pasiekti neteisėtai viešai paskelbtą autorių teise saugomą turinį, blokuojant interneto domeno vardą. Tuo atveju, jeigu Lietuvos radijo ir televizijos komisija turės teisę tik duoti vienos rūšies privalomą nurodymą – panaikinti galimybę pasiekti neteisėtai paskelbtą <...> turinį, siekiant teisinio aiškumo, turėtų būti atitinkamai papildyta Įstatymo 78 straipsnio 2 dalis. Jeigu Lietuvos radijo ir televizijos komisija turės teisę duoti ir kitus privalomus vykdyti nurodymus, jie turėtų būti atskleisti įstatymo projekte, taip pat turėtų būti papildyta/patikslinta Įstatymo 78 straipsnio 6 dalis (nebent būtų manoma, kad Vilniaus apygardos administracinis teismas turėtų sankcionuoti *visus* (ne tik panaikinti galimybę pasiekti neteisėtai paskelbtą <...> turinį) Lietuvos radijo ir televizijos komisijos privalomus nurodymus).

Tokiu atveju, jeigu įstatymo projekte Lietuvos radijo ir televizijos komisijai iš tikrųjų numatytas tik vienos rūšies poveikio priemonių – blokuoti interneto domeno vardą, identifikuojantį interneto svetainę – taikymas, pakartotinai turėtų būti įvertintas šios nuostatos santykis su konstitucine informacijos laisve proporcingumo principo aspektu. Svarstyтина, ar, prieš priimdama sprendimą taikyti privalomus nurodymus, Lietuvos radijo ir televizijos komisija ir pati neturėtų

imtis aktyvių veiksmų pažeidimams pašalinti, prieš taikydama kraštutinę, interneto domeno vardo blokavimo, priemonę.

2. Įstatymo 78 straipsnio 6 dalyje nurodoma, kad Lietuvos radijo ir televizijos komisija prašymą sankcionuoti sprendimą dėl privalomų nurodymų taikymo turi pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis. Ši dalis turėtų būti papildyta reikalavimu Lietuvos radijo ir televizijos komisijai kartu su prašymu sankcionuoti sprendimą dėl privalomų nurodymų taikymo pateikti Lietuvos radijo ir televizijos komisijos sprendimą, taip pat sprendimo faktinį ir teisinį pagrindą patvirtinančius dokumentus, sprendimą pagrindžiantys įrodymai.

3. Įstatymo projekte turėtų būti aptarta, kokiam laikotarpiui Lietuvos radijo ir televizijos komisija turi teisę duoti privalomus nurodymus panaikinti galimybę pasiekti neteisėtai paskelbtą <...> turinį, todėl įstatymas turi būti papildytas atitinkamomis nuostatomis. (pvz. kol bus pašalintas turinys ar pan.).

4. Įstatymo 78 straipsnio 8 dalyje siūloma nustatyti, kad Lietuvos radijo ir televizijos komisija nustatys *prašymui keliamus reikalavimus*. Šią nuostatą siūlome tikslinti, nurodant, kad Lietuvos radijo ir televizijos komisija nustato prašymo formos ir turinio reikalavimus, taip pat papildyti teisių subjekto pareiga Lietuvos radijo ir televizijos komisijai pateikti ne tik faktais grįstą prašymą, bet prašyme nurodytas aplinkybes pagrindžiančius įrodymus.

5. Įstatymo 78 straipsnio 9 dalyje nurodoma, kad laikotarpiui Lietuvos radijo ir televizijos komisija sprendimus dėl privalomų nurodymų priima vadovaudamasi įstatyme nurodytais kriterijais, tame tarpe vertindama, ar vieša interneto prieiga (internetu svetainė) sukurta ir naudojama *sisteminiam* autorių teise saugomo turinio neteisėtam viešam paskelbimui. Atkreiptinas dėmesys, kad įstatymo projekte nėra atskleistas sistemiškumo turinys, todėl ši nuostata sudaro prielaidas subjektyviam įstatymo nuostatų taikymui, tokiu būdu taip pat neužtikrinant asmenų lygiateisiškumo principo įgyvendinimo. Objektyvių kriterijų nustatymas ypatingai svarbus ir tame kontekste, kad remiantis šiais kriterijais galėtų būti priimami sprendimai, ribojantis konstitucines teises.

6. Pritariame Teisingumo ministerijos 2018 m. kovo 30 d. rašte Nr. (1.6)2T-200 išdėstyta 1 pastabai dėl įstatymo projekto nuostatos, draudžiančios perduoti kitiems asmenims teisę gauti kompensacinį atlyginimą, prieštaravimo Civiliniam kodeksui.

7. Įstatymo projektas turėtų būti papildytas nuostata, reglamentuojančia, per kiek laiko Lietuvos radijo ir televizijos komisija turi priimti sprendimą dėl privalomų nurodymų taikymo.

Teisės grupės patarėja

Jurgita Žilinskienė

Jurgita Žilinskienė, tel. 870663979, el. p. jurgita.zilinskiene@lr.lt

